

نقش سبک‌های حل تعارض در پیش‌بینی کیفیت زندگی زناشویی

ساناز علیخواه^۱، سامان سلطانی^۲

- دکتری تخصصی روانشناسی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد تهران جنوب، تهران، ایران. (نویسنده مسئول).
- دانشجوی کارشناسی مشاوره، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد تهران جنوب، تهران، ایران.

فصلنامه ایده‌های نو در تعلیم و تربیت، دوره دوم، شماره سوم، تابستان ۱۴۰۱، صفحات ۴۴–۶۰

تاریخ پذیرش: ۱۴۰۱/۰۵/۲۰

تاریخ دریافت: ۱۴۰۱/۰۴/۲۰

چکیده

هدف این پژوهش بررسی نقش سبک‌های حل تعارض در پیش‌بینی کیفیت زندگی زناشویی زوجین می‌باشد. این پژوهش توصیفی از نوع همبستگی می‌باشد. جامعه‌ی آماری این پژوهش شامل زنان متاهل دانشگاه آزاد اسلامی شهر تهران می‌باشند. نمونه شامل ۱۴۰ نفر می‌باشد که به صورت نمونه‌گیری در دسترس انتخاب شدند. ابزارهای این پژوهش شامل پرسشنامه‌ی کیفیت زندگی زناشویی و پرسشنامه‌ی سبک‌های حل تعارض رحیم می‌باشد. داده‌ها با استفاده از آزمون تحلیل رگرسیون مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفتند. نتایج نشان داد که بین سبک‌های حل تعارض با کیفیت زندگی همبستگی معناداری وجود دارد و همچنین نشان داد که سبک‌های حل تعارض به طور مستقیم و معنادار بر کیفیت زندگی تأثیر دارند. در این میان سبک یکپارچه دارای رابطه‌ی مثبت و معناداری بود و سبک‌های مسلط و اجتنابی کمترین تأثیر را نسبت به سایر سبک‌ها داشته‌اند. با توجه به نتایج این پژوهش می‌توان گفت که حل تعارض در زندگی زناشویی باعث افزایش کیفیت زندگی آن‌ها خواهد شد.

واژه‌های کلیدی: سبک حل تعارض، کیفیت زندگی، دانشجویان متأهل.

فصلنامه ایده‌های نو در تعلیم و تربیت، دوره دوم، شماره سوم، تابستان ۱۴۰۱

مقدمه

خانواده یکی از نهادهای مهم اجتماعی است. هرچه از عمر خانواده‌های گسترده می‌گذرد و تبلور خانواده‌ی هسته‌ای در جامعه بیشتر می‌شود، اهمیت روابط بین اعضای خانواده بهخصوص زن و شوهر به عنوان ارکان اصلی خانواده واضح‌تر می‌شود. در این میان، کیفیت زندگی یکی از مهم‌ترین عوامل اثرگذار بر عملکرد خانواده است (حسینی و علوی لنگرودی، ۱۳۹۶). سازمان بهداشت جهانی نیز کیفیت زندگی را این‌گونه تعریف می‌کند: ادراک فرد از جایگاهش در زندگی در بافتی از سیستم‌های فرهنگی و ارزشی در جایی که زندگی می‌کنند و ارتباطش با اهداف، انتظارات، معیارها و فرهنگ‌ها (سازمان بهداشت جهانی^۱، ۱۹۹۵). این مفهوم در ایالت متحده پس از جنگ جهانی دوم شکل گرفت؛ و برای بار دوم از آتلانتیک در سال ۱۹۷۰ گذرت. اروپایی‌ها جنبه‌ی سلامت روانی را به کیفیت زندگی اضافه کردند؛ جنبه‌ای که پیش‌تر در رشته‌ی روان‌پژوهی استفاده می‌شد و به تدریج این عامل زمانی که کیفیت زندگی را ارزیابی می‌کرد بر ارزش علمی اش افزوده شد روان‌شناسان، کیفیت زندگی زناشویی را به عنوان موقفیت و عملکرد یک ازدواج توصیف کردند و امروزه این بعد یکی از پیش‌بینی کننده‌های مهم تداوم، پایداری و ثبات زناشویی است (مورین و همکاران^۲، ۲۰۱۷).

در دهه‌های اخیر، واژه‌ی کیفیت زندگی بیشتر و بیشتر توسط محققان بهخصوص در زمینه‌ی مراقبت از سلامت استفاده شده است. در حال حاضر ارزیابی و اندازه‌گیری کیفیت زندگی اطلاعات مفیدی را از وضعیت سلامت در جمعیت‌های مختلف فراهم می‌کنند همان‌طور که کیفیت زندگی چهار حیطه‌ی اصلی را ازجمله سلامت جسمانی، سلامت روان‌شناختی، روابط اجتماعی و محیط بررسی می‌کند؛ که توجه به همه‌ی ابعاد حائز اهمیت می‌باشد. اندازه‌گیری کیفیت زندگی بر ارزیابی سلامتی، رفاه و شادی افراد مرکز است که عوامل زیادی را ازجمله: هدف، رضایت، انگیزه، تعامل اجتماعی، نقش داشتن و شرکت در فعالیت‌های روزانه شامل می‌شود. کیفیت زندگی زناشویی و رضایت زوجین از زندگی زناشویی بیانگر یک رابطه‌ی بادام و رضایت‌بخش است؛ اما در این میان عواملی هستند که بر کیفیت رابطه‌ی زن و شوهر تأثیر منفی می‌گذارند و باعث تقلیل کیفیت این رابطه و درنتیجه ایجاد فرسودگی زناشویی می‌شوند (فیض‌آبادی، ۲۰۱۶). اهمیت دادن به کیفیت زناشویی، مفهوم بزرگی است که تشخیص کیفیت زناشویی را جست‌وجو می‌کند که شامل تفاوت‌ها و تجربه‌ی کیفیت زناشویی اقوام و جنسیت مختلف است. همچنین (جاکوبوس و بوکولا، ۲۰۱۴) نشان دادند که با افزایش رضایت و کیفیت زناشویی، سطح سلامت روانی افراد نیز افزایش می‌یابد. از طرفی، کیفیت زناشویی جنبه‌ی مهمی از زندگی خانوادگی است که رفاه (سلامتی) را شکل می‌دهد. کیفیت زناشویی با افسردگی کمتر، بیماری جسمی کمتر و سایر پیامدهای مثبت در ارتباط می‌دهد، کیفیت زناشویی با افسردگی کمتر، بیماری جسمی کمتر و سایر پیامدهای مثبت در ارتباط است (آلین دورف، ۲۰۱۳). دانشمندان نیز در مورد طبیعت زندگی خوب برای هزاران سال بحث می‌کنند و نتیجه‌هایی که از این مباحثات بیرون می‌آید این است که زندگی خوب همان شاد بودن است (اگرچه که دانشمندان اغلب با تعریف شادکامی تفاوت قائل می‌شوند) (دینر و لوکاس، ۲۰۱۳)، نایابداری در زندگی زناشویی همچنین، سلامتی روانی و جسمی افراد را به خطر می‌اندازد (موری و همکاران، ۲۰۱۹). این عجیب نیست که کیفیت ازدواج‌های افراد به طور مداوم با سلامت و طول عمر مرتبط است. در حمایت از این مورد فرا تحلیل‌هایی نشان می‌دهد که افراد با کیفیت بالای ازدواج، سلامت جسمانی بهتر و سطوح پایین تر مرگ‌ومیر را دارند (رابلس و همکاران، ۲۰۱۴). به طور کلی، مشاوره‌ی مبتنی بر بهبود کیفیت زندگی نیز بر فرسودگی زناشویی می‌تواند تأثیرگذار باشد (فیض‌آبادی و همکاران، ۲۰۱۶). یکی از عواملی که می‌تواند کیفیت زندگی را تحت تأثیر قرار دهد؛ سبک‌های حل تعارض است. اگر بین زوج‌ها ارتباط ضعیفی وجود داشته باشد یا یکی از آن‌ها یا هر دو دارای پیش‌فرض‌های غیرواقع‌بینانه‌ای درباره‌ی نحوه کنار آمدن با تعارض باشد، نارضایتی بروز می‌کند (متز و ابستین، ۲۰۱۲). تعارض عمده‌ای این‌گونه تعریف می‌شود: فرآیند تأثیرگذاری است که ناسازگاری، مخالفت یا نابینه‌جاری داخل یا بین نهادهای اجتماعی را آشکار می‌سازد (رجیم، ۲۰۱۷). هال (۲۰۱۱) نیز می‌گوید تعارض اشاره به ناتوانی در حال تفاوت‌ها دارد و بیشتر اوقات با تنש، خصومت یا پرخاشگری همراه است. بهخصوص سبک‌های حل تعارض زوجین با رضایت از

¹. WHOQOL

². Morin et al

روابط عاشقانه‌ی آن‌ها مرتبه است (سریت، ۲۰۰۹) بیان کرده است که پیدا کردن عیب و نقص‌ها تنها راه حل نیست، بالین حال، روش خوبی وجود ندارد که برای همه‌ی موقعیت‌های تعارض در دسترس باشد برای حل تعارض، اطلاعات، برنامه‌ریزی، زمان‌بندی و یافتن فرصتی مناسب نیاز است. به طور کلی، پنج رویکرد مثبت مدیریت تعارض از جمله: مسلط، ملزم شده، اجتناب‌کننده، مصالحه و یکپارچه وجود دارد (رحیم، ۲۰۱۱) که توجه به آن‌ها حائز اهمیت است. سبک حل تعارض سلطه‌گرانه با جهت‌گیری تهدید‌آمیز مشخص می‌شود و شخص در این شیوه برای رسیدن به هدف خود اقدام به هر کاری کرده و نیازها و انتظارات دیگری را نادیده می‌گیرد. سبک حل تعارض اجتنابی با موقعیت‌های انزوا، اعطای مسئولیت به دیگران، دیگران را مقصراً دانستن و خود را کنار کشیدن، در ارتباط است (رحیم، ۱۹۸۳) سبک ملزم شده نگرانی خیلی بالایی را برای دیگران و نگرانی کمتری را برای خودش نشان می‌دهد و به نیازهای دیگران را به نیازهای خود ترجیح می‌دهد اگرچه که سبک مصالحه جو می‌تواند طرفین را قادر کند تا موضع میانه‌ای را اتخاذ کنند؛ هر دو طرف نیازمند هستند تا به عقب برگردند و خیلی از علایق خود را قربانی کنند؛ بنابراین این سبک ممکن است سبک مناسبی برای حل تعارض نباشد و درنهایت، سبک یکپارچه سبک حل تعارض برد است؛ چراکه بیشتر محققان معتقدند مناسب‌ترین و مؤثر‌ترین سبک است چون بر کاهش فشار هر دو طرف، تحکیم تعهدات طرفین متمرکز است، سبک یکپارچه همچنین همکاری بین طرفین را دربر می‌گیرد و توسط تبادل اطلاعات بین طرفین برای پیدا کردن یک راه حل قابل قبول مشخص می‌شود به همین دلیل این سبک به عنوان سبک حل مسئله‌شناخته می‌شود که افراد علایق بیشتری به نگرانی‌های خود و دیگران نشان می‌دهند. به طور کلی، این سبک در برگیرنده‌ی همکاری گروه‌ها می‌باشد. صداقت، شریک کردن افکار، امتحان کردن تفاوت‌ها برای به دست آوردن راحلی که می‌تواند در هر دو طرف پذیرش شود در رابطه با بحث تعارض و روابط تحقیقات متعددی انجام شده است به طور مثال گاتمن بیان کرد که سبک روابط زوج‌ها بخصوص هنگامی که به تعارض می‌پردازند، می‌تواند در طول مدت ازدواج به عنوان شاخص قوی برای احساس رضایت‌مندی زوجین در ازدواج مطرح شود، وی همچنین بیان می‌کند که رضایت در روابط ارتباط معناداری با سبک‌های حل تعارض دارد سبک‌های حل تعارض سوابق مهمی از کیفیت روابط بین شخص و طرف مقابل هستند، شکست در مدیریت کنترل تعارض بین دو طرف به تخریب کیفیت روابط می‌انجامد و باعث تشدید بیشتر تعارض می‌شود؛ بنابراین تعارض و کیفیت روابط چرخه معیوبی را شکل می‌دهد که منجر به عدم مدیریت تعارض می‌شود نیز معتقدند که حل کردن تعارض احتمالاً روش مؤثری برای افزایش کیفیت روابط بین خود و طرف مقابل می‌باشد. به طور کلی بسیاری از پژوهشگران کیفیت زندگی زناشویی را به عنوان نتیجه تعاملات و روابط متقابل زوجین تعریف کرده‌اند؛ بنابراین در بررسی کیفیت زندگی زناشویی، مفهوم کیفیت ارتباط زناشویی رضایت زوجین و تأثیر آن برخوردار بوده و در دهه‌های اخیر توجه بسیاری از پژوهشگران و متخصصان بالینی و خانواده به کیفیت ارتباط زناشویی رضایت زوجین و تأثیر آن در سلامت خانواده جلب شده است. بررسی پژوهش‌ها نشان می‌دهد کیفیت ارتباط زناشویی بر همه ابعاد کارکرد خانواده از جمله پایداری و تداوم ازدواج، شادکامی زوجین و حمایت از فرزندان تأثیرگذار است (پاتو، حقیقت و حسن آبادی، ۱۳۹۳)؛ بنابراین، با وجود اهمیت شناسایی و فهم عوامل تشکیل‌دهنده کیفیت زناشویی، در کشور ما با توجه به فرهنگ و رسوم خاصی که وجود دارد، تعداد بسیار کمی از تحقیقات آن‌هم به صورت کمی و نه کیفی بر روی این موضوع تمرکز کرده‌اند که این خود یک شکاف بزرگ و مشکل اساسی در ادبیات این حوزه به شمار می‌رود (رجی و همکاران، ۱۳۹۷)؛ بنابراین با توجه به وجود مشکلات خانوادگی شدید در جامعه و بالا رفتن میزان طلاق، جهت حفظ سلامت و بهداشت روانی زوجین و درنتیجه جامعه وجود اقداماتی برای بهبود روابط خانوادگی و بهخصوص پریارسانی ارتباطات میان زن و شوهر انجام پژوهش‌های علمی دقیق در این زمینه بسیار ضروری می‌نماید. از طرفی دیگر در جمع‌بندی پیشینه‌ی پژوهشی می‌توان به این نتیجه رسید که در مطالعات پیشین داخلی و بین‌المللی تقریباً هیچ پژوهشی به بررسی عوامل شفقت به خود و سبک‌های حل تعارض به عنوان پیش‌بینی کننده‌های مؤثر در کیفیت زناشویی نپرداخته است که همین مسئله خلاً پژوهش حاضر را نشان می‌دهد. به همین دلیل استفاده از یافته‌های این دست از پژوهش‌ها، از یک‌سو، هزینه‌ها و مشکلات مادی و روانی ناشی از اختلافات خانوادگی و پدیده طلاق را کاهش داده و از سوی دیگر، با افزایش معرفت و شناخت بهویژه یافته‌های حاصل از پژوهش‌های کاربردی، پیشنهادات مناسبی برای سیاست‌گذاری‌ها و برنامه‌ریزی‌های کلان اجرایی ارائه کرده تا بینان‌های خانواده استحکام بیشتری پیدا کند.

روش پژوهش

این تحقیق از لحاظ زمانی از نوع مقطعی می‌باشد و از لحاظ معیار اجرایی تحقیق کاربردی، از نظر گردآوری اطلاعات جزو روش‌های تحقیق استانداری و میدانی محسوب می‌شود. این تحقیق از لحاظ روابط بین متغیرهای مستقل و وابسته از نوع مطالعات همبستگی و با توجه به این که شامل جمع‌آوری اطلاعات به طور مستقیم از گروهی از افراد است و نتایج بدست آمده از نمونه به کل جامعه آماری تعمیم داده می‌شود از نوع پیمایشی می‌باشد و با توجه به این که هدف آن پیش‌بینی تغییرات یک یا چند متغیر وابسته (ملاک) با توجه به متغیرهای مستقل (پیش‌بینی) است، جزو تحقیقات تحلیل رگرسیون محسوب می‌شود. جامعه‌ی آماری در این پژوهش شامل تمامی دانشجویان متاهل در تمامی رشته‌ها و مقاطع تحصیلی (کارشناسی، کارشناسی ارشد و دکتری) دانشگاه آزاد اسلامی تهران در سال تحصیلی ۱۴۰۱ می‌باشد که تعداد آن‌ها بنا بر اعلام مسئولین آموزش دانشگاه ۴۱۲۵ نفر است. نمونه آماری شامل ۱۴۰ نفر از اعضای جامعه‌ی آماری مذکور است که بر اساس جدول مورگان و به روش نمونه‌گیری در دسترس انتخاب شدند. ملاک‌های ورود به مطالعه شامل متاهل بودن، نداشتن بیماری جسمی خاص، نداشتن سابقه طلاق و عدم استفاده از مداخلات روان‌شناختی در مدت زندگی مشترک و قرار داشتن در دامنه سنی ۱۸-۴۵ سال و ملاک‌های خروج از مطالعه شامل عدم رضایت از شرکت در پژوهش، داشتن سابقه طلاق و پاسخ‌دهی ناقص به پرسشنامه‌ها می‌باشد. برای جمع‌آوری داده‌های موردنیاز از پرسشنامه‌های زیر استفاده شد:

ابزارهای پژوهش

مقیاس کیفیت زناشویی: این پرسشنامه توسط به اسبی، کران، لارسن و کریستنسن (۱۹۹۵؛ به نقل از هولیست و میلر^۱، ۲۰۰۵)، ساخته شده است که دارای ۱۴ سؤال است. فرم اصلی این مقیاس ۳۲ سؤال دارد که توسط اسپینر و بر اساس نظریه‌ی لیوایز و اسپینر در مورد کیفیت زناشویی ساخته شده است. برادبوری، فینچام و بیچ^۲ (۲۰۰۰)، نیز پس از مطرح کردن نظریه‌ی خود در مورد کیفیت زناشویی، پرسشنامه ۱۴ سؤالی را به عنوان ابزاری مناسب برای ارزیابی کیفیت زناشویی معرفی می‌کنند. این پرسشنامه ۱۴ سؤالی به صورت طیف ۶ تایی از ۰ تا ۵ نمره‌گذاری می‌شود، طوری که پاسخ کاملاً موافق نمره ۵ و پاسخ کاملاً مخالف نمره صفر می‌گیرد. این ابزار از سه خرده مقیاس توافق، رضایت و انسجام تشکیل شده است که در مجموع نمره کیفیت زناشویی را نشان می‌دهند و نمرات بالا نشان‌دهنده کیفیت زناشویی بالاتر است. خرده مقیاس توافق شامل عبارات ۱ تا ۶ می‌شود که با طیف ۵ = توافق دائم داریم، ۴ = تقریباً توافق دائم داریم، ۳ = گاهی توافق داریم، ۲ = اغلب اختلاف داریم، ۱ = تقریباً همیشه اختلاف داریم، ۰ = همیشه اختلاف داریم، نمره‌گذاری می‌شود. خرده مقیاس رضایت شامل عبارات ۷ تا ۱۰ می‌شود که با طیف ۱ - ۲ = بیشتر اوقات ۳ - اغلب اوقات ۴ - گاهی ۵ بندرت ۶ - هرگز نمره‌گذاری می‌شود. خرده مقیاس انسجام شامل عبارات ۱۱ تا ۱۴ می‌شود که عبارت ۱۱ تا ۱۴ با طیف ۰ - هرگز، ۱ - کمتر از یکبار در ماه، ۲ - ماهی یک یا دو بار، ۳ - هفت‌ماهی یک یا دو بار، ۴ - روزی یکبار، ۵ = بیشتر اوقات، نمره‌گذاری می‌شود. اصل پرسشنامه به زبان انگلیسی بوده که توسط محقق از زبان انگلیسی به فارسی با دقت در واژه‌گزینی برگردانده شد و برای اطمینان بیشتر از صحت ترجمه و مطابقت دو نسخه انگلیسی و فارسی، ترجمه فارسی آن در اختیار دو نفر مسلط به زبان فارسی و انگلیسی قرار داده شد تا با استفاده از روش ترجمه معکوس^۳ آن را به انگلیسی برگردانند، سپس مجدداً به زبان فارسی ترجمه شد. سرانجام روایی ظاهری و محتوایی آن توسط افراد متخصص (روانشناس خانواده، مشاور متخصص خانواده با رویکرد بیون) تعیین گردید و اصلاحات محدودی در آن انجام گرفت، بدین ترتیب، پس از چند مرحله بررسی، بازبینی و اعمال تغییرات و اصلاحات، فرم فارسی مقیاس برای اجرای پژوهش آماده شد. تحلیل عاملی تأییدی، ساختار سه عاملی پرسشنامه را در آمریکا تأیید کرده است و روایی آن را نشان داده است (به اسبی و همکاران، ۱۹۹۵؛ به نقل از یوسفی، ۱۳۹۰)، پایایی پرسشنامه به شیوه‌ی آلفای کرونباخ در مطالعه‌ی هولیست و میلر (۲۰۰۵)، از ۰/۸۰ تا ۰/۹۰ گزارش شده است. یوسفی

¹. Hollist & Miller

². Bradbury, Fincham & Beach

³. Reverse translation

(۱۳۹۰)، در پژوهشی به بررسی مشخصات روان‌سنجی این پرسشنامه پرداخت و نتایج را این‌گونه گزارش کرد: نتایج به دست آمده از روش تحلیل عاملی به شیوه چرخش متمایل از نوع آبلمین مستقیم، سه عامل کیفیت زناشویی (توافق، رضایت و انسجام) را در جامعه ایرانی نشان داد و با تحلیل و تحلیل عامل تأییدی آن‌ها برازش شدند. ضرایب پایایی همسانی درونی از جمله آلفای کرونباخ و تصنیف برای ۱۴ ماده و سه عامل در کل پرسشنامه (به ترتیب با مقدار ۰/۹۲ و ۰/۸۹) رضایت‌بخش بودند. همچنین ضرایب روایی همگرا کیفیت زناشویی با پرسشنامه رضایتمندی زناشویی، پرسشنامه ارزیابی همبستگی زوجین، مقیاس سازگاری توافق دونفری به ترتیب (۰/۳۹ و ۰/۳۶ و ۰/۳۳) به دست آمده است که معنadar است. به علاوه تحلیل آزمون T نشان داد که بین زنان و مردان در عامل‌ها تفاوت وجود ندارد و همچنین تحلیل واریانس چندمتغیری نشان داد که بین گروه‌های سنی هشت گانه از لحاظ کیفیت زناشویی تفاوت وجود ندارد. مقدار ضریب پایایی مقیاس کیفیت زناشویی از طریق آلفای کرونباخ در پژوهش حاضر برابر ۰/۷۱ به دست آمده است. لذا پایایی پرسشنامه موردنظر مطلوب ارزیابی می‌شود.

پرسشنامه سبک‌های حل تعارض رحیم ROCI-II: این پرسشنامه توسط رحیم (۱۹۸۳) برای اندازه‌گیری سبک‌های حل تعارض ساخته شد که دارای ۲۸ سؤال بوده و هدف آن ارزیابی سبک‌های حل تعارض افراد در رابطه با همسر می‌باشد. این پرسشنامه دارای ۵ مؤلفه سبک یکپارچگی ۷ گویه (سؤالات ۱ تا ۷)، سبک اجتنابی ۶ گویه (سؤالات ۸ تا ۱۳)، سبک مسلط ۵ گویه (سؤالات ۱۴ تا ۱۸)، سبک مصالحه ۴ گویه (سؤالات ۱۹ تا ۲۲) و سبک ملزم شده ۶ گویه (سؤالات ۲۳ تا ۲۸) است. ماده‌های این مقیاس به شکل لیکرت ۵ درجه‌ای نمره‌گذاری (۱=کاملاً مخالفم =۲ مخالفم =۳ نظری ندارم =۴ موافقم و ۵ کاملاً موافقم). هر یک از سوالات می‌تواند نمره‌هایی از ۱ تا ۵ را کسب کند. سپس با توجه به ماده‌های هر زیر مقیاس، نمره کلی آن زیر مقیاس به دست می‌آید. حداقل و حداکثر نمره در هر زیر مقیاس نیز با توجه به تعداد سوال‌های آن از یک تا ۵ خواهد بود. بر این اساس، زیر مقیاس یکپارچگی با داشتن ۷ سؤال، نمره‌ای با حداقل ۷ و حداکثر ۳۵ خواهد داشت. نمره نهایی این زیر مقیاس (نمره ۳۵)، بر ۷ تعداد سوال‌های آن تقسیم می‌شود و نمره به دست آمده برابر با ۵ خواهد بود. سبک اجتنابی با داشتن ۶ سؤال، نمره‌ای با حداقل ۶ و حداکثر ۳۰ خواهد داشت. نمره نهایی این زیر مقیاس (نمره ۳۰)، بر ۶ تعداد سوال‌های آن تقسیم می‌شود و نمره به دست آمده برابر با ۵ خواهد بود. سبک مسلط با داشتن ۵ سؤال، نمره‌ای با حداقل ۵ و حداکثر ۲۵ خواهد داشت. نمره نهایی این زیر مقیاس (نمره ۲۵)، بر ۵ تعداد سوال‌های آن تقسیم می‌شود و نمره به دست آمده برابر با ۵ خواهد بود. سبک مسلط با داشتن ۴ سؤال، نمره‌ای با حداقل ۴ و حداکثر ۲۰ خواهد داشت. نمره نهایی این زیر مقیاس (نمره ۲۰)، بر ۴ تعداد سوال‌های آن تقسیم می‌شود و نمره به دست آمده برابر با ۵ خواهد بود. زیر مقیاس ملزم شده با داشتن ۶ سؤال، نمره‌ای با حداقل ۶ و حداکثر ۳۰ خواهد داشت. نمره نهایی این زیر مقیاس (نمره ۳۰)، بر ۶ تعداد سوال‌های آن تقسیم می‌شود و نمره به دست آمده برابر با ۵ خواهد بود. روایی و پایایی این مقیاس در تحقیقات پیش تأییدشده است از جمله رحیم و مگنر (۱۹۹۴)؛ به نقل از یوسفی، کریمی پور و امانی، (۱۳۹۶) ضرایب پایایی آلفای کرونباخ خرد مقياس‌های این پرسشنامه را از ۰/۷۷ تا ۰/۷۲؛ حقیقی، زارعی و قادری (۱۳۹۱)؛ به نقل از یوسفی، کریمی پور و امانی، (۱۳۹۶) ضریب پایایی تصنیف کل پرسشنامه ۰/۶۸، برای نیمه اول ۰/۷۲ و برای نیمه دوم ۰/۶۹ و بلداجی، ثابت زاده، فلاح چای و زارعی (۱۳۹۲)؛ به نقل از یوسفی، کریمی پور و امانی، (۱۳۹۶) ضریب آلفای کرونباخ کل پرسشنامه را ۰/۸۰ گزارش کرده‌اند. رحیم و منگر (۱۹۹۵)؛ به نقل از یوسفی، کریمی پور و امانی، (۱۳۹۶) و حقیقی، زارعی و قادری (۱۳۹۱)؛ به نقل از یوسفی، کریمی پور و امانی، (۱۳۹۶) مدل پنج عاملی سبک یکپارچگی، سبک مسلط، سبک اجتنابی، سبک ملزم شده و سبک مصالحه را مورد تأیید قرار دادند. در پژوهش یوسفی، کریمی پور و امانی (۱۳۹۶)، ضرایب آلفای کرونباخ کل پرسشنامه و خرد مقياس‌های یکپارچگی، مسلط، اجتنابی، مصالحه و ملزم شده به ترتیب ۰/۸۳، ۰/۷۸، ۰/۷۴، ۰/۷۹ و ۰/۸۰ به دست آمد. در پژوهش حقیقی و همکاران (۱۳۹۱) بین خرد مقياس‌های پرسشنامه سبک‌های حل تعارض رحیم و پرسشنامه CRQ همبستگی مثبت و منفی مشاهده شد که بیانگر روایی همگرا و واگرای مطلوب این پرسشنامه می‌باشد. همچنین پایایی پرسشنامه یا قابلیت اعتماد آن با استفاده از روش اندازه‌گیری آلفای کرونباخ محاسبه شد. در این تحقیق پایایی پرسشنامه با استفاده از ضریب آلفای کرونباخ برای سبک یکپارچگی ۰/۷۱، سبک مسلط ۰/۷۰، سبک ملزم شده ۰/۷۰، سبک اجتناب کننده ۰/۷۲ و سبک مصالحه ۰/۷۵ به دست آمد. با توجه به اینکه ضریب آلفای کرونباخ بیشتر از ۰/۶ محاسبه شد بنابراین پرسشنامه از پایایی مطلوبی برخوردار بود. جهت

تعیین اعتبار علمی و روایی ابزار پژوهش از روش روایی محتوا و از طریق کسب نظر از استادی گروه مشاوره و روانشناسی دانشگاه آزاد تهران جنوب استفاده شد.

برای تحلیل داده‌ها از آمار توصیفی (محاسبه میانگین، انحراف معیار و ...) و از آمار استنباطی به شیوه آزمون رگرسیون چندگانه و ضریب همبستگی پیرسون تجزیه و تحلیل شد. تحلیل داده‌ها با استفاده از نرم‌افزار SPSS نسخه ۲۲ انجام گرفت. در کلیه مراحل انجام پژوهش بیانیه هلسینکی رعایت شد و آزمودنی این اجازه را داشتند که هر زمان که بخواهد از مطالعه خارج شود و به آن‌ها اطمینان داده شد کلیه اطلاعات مربوط به آزمودنی محترمانه باقی بماند. جهت ثبت اطلاعات از کد بهجای نام و نام خانوادگی استفاده شد.

یافته‌ها

یافته‌ها نشان می‌دهد که از ۱۴۰ نفر نمونه‌ی آماری شرکت‌کننده در پژوهش حاضر، تعداد ۸۰ نفر (۴۲/۹ درصد مرد بوده‌اند؛ بنابراین مندرجات جدول فوق گویای آن است که بیشتر پاسخ‌گویان به لحاظ جنسیت زن بوده‌اند. همچنین از ۱۴۰ نفر نمونه‌ی آماری شرکت‌کننده در پژوهش حاضر، ۳۹ نفر معادل ۲۷/۹ درصد در رده سنی کمتر از ۲۵ سال، ۳۵ نفر معادل ۲۵ درصد در رده سنی ۲۶ تا ۳۰ سال، ۵۱ نفر معادل ۳۶/۴ درصد در رده سنی ۳۱ تا ۳۵ سال و ۱۵ نفر معادل ۱۰/۷ درصد در رده سنی بیشتر از ۳۵ سال قرار گرفته‌اند. به لحاظ مقطع تحصیلی، ۶۹ نفر معادل ۴۹/۳ درصد در مقطع کارشناسی، ۵۰ نفر معادل ۳۵/۷ درصد در مقطع کارشناسی ارشد و ۲۱ نفر معادل ۱۵ درصد در مقطع تحصیلی دکتری تخصصی مشغول به تحصیل بودند. به لحاظ نوع دانشکده از بین ۱۴۰ نفر نمونه ۳۸ نفر معادل ۲۷/۱ درصد در دانشکده علوم انسانی، ۴۵ نفر معادل ۳۲/۱ درصد در دانشکده علوم پایه، ۲۸ نفر معادل ۲۰ درصد در دانشکده فنی مهندسی و ۲۹ نفر معادل ۲۰/۷ درصد در دانشکده علوم پزشکی قرار گرفته بودند. به لحاظ مدت زمان ازدواج ۱۴۷/۱ درصد کمتر از ۳ سال، ۳۸/۶ درصد بین ۴ تا ۶ سال و ۱۴/۳ درصد بیشتر از ۶ سال از مدت زمان ازدواج آن‌ها گذشته بود.

در جدول ۲ میانگین، انحراف معیار، کمینه و بیشینه نمرات آزمودنی‌ها در متغیرهای کیفیت زندگی زناشویی و سبک‌های حل تعارض ارائه شده است.

جدول ۲. شاخص‌های توصیفی متغیرهای پژوهشی و ابعاد آن

متغیرها	مؤلفه‌ها	میانگین	انحراف معیار	کمینه	بیشینه
کیفیت زندگی زناشویی	توافق	۱۸/۸۴	۵/۶	۱	۲۸
	رضایت	۱۵/۴۰	۴/۵۹	۱	۲۴
	انسجام	۹/۴۶	۴/۰۷	.	۱۵
	کیفیت زندگی (میانگین کلی)	۴۳/۷۰	۱۱/۶۹	۴	۶۲
	شققت به خود (نموده کلی)	۸۰/۶۶	۹/۹۷	۵۵	۱۰۴
	سبک یکپارچگی	۲۳/۴۲	۳/۱۷	۱۶	۳۱
	سبک ملزم	۲۲/۲۸	۳/۲۰	۱۴	۲۹
	سبک مسلط	۱۷/۳۷	۲/۷۷	۱۰	۲۳
سبک‌های حل تعارض	سبک اجتنابی	۲۲/۰۲	۳/۹۱	۱۲	۲۹
	سبک مصالحة	۱۴/۱۷	۲/۷۲	۸	۲۰

در جدول ۲ میانگین، انحراف معیار، بیشینه و کمینه متغیرهای پژوهشی آمده است. ملاحظه می‌شود، میانگین مؤلفه توافق (۱۸/۸۴) از نمره ۳۰ و انحراف معیار آن ۶/۵؛ حداقل نمره ۱ و حداکثر آن ۲۸ به دست آمد. میانگین نمره کلی کیفیت زندگی زناشویی (۴۳/۷۰) از نمره ۷۰ و انحراف معیار آن (۱۱/۶۹)، حداقل نمره ۴ و حداکثر آن ۶۲ می‌باشد.

جهت بررسی فرضیه پژوهش از روش ضریب همبستگی پیرسون و آزمون رگرسیون (مدل همزمان) استفاده شد که در این راستا در ابتدا پیش-فرض‌های نرمال بودن متغیرها، استقلال منابع خطای متغیرها و هم خطی چندگانه متغیرهای پیش‌بین مورد بررسی قرار گرفت.

جدول ۳. آزمون های شاپریویلک، دوربین واتسون و هم خطی چندگانه مربوط به پیش فرض های رگرسیون چندگانه

VIF	Tolerance	آزمون دوربین واتسون	آزمون شاپریویلک	آزمون چندگانه		متغیرها
				سطح معنی داری	Z	
۱/۶۳				-۰/۳۲۰	-۰/۸۰۱	توافق
				-۰/۴۲۱	-۰/۷۱۶	رضایت
				-۰/۳۱۲	-۰/۵۱۲	انسجام
				-۰/۴۱۱	-۰/۶۸۰	کیفیت زندگی (مانگین کلی)
۱/۳۴۰	-۰/۷۹۲			-۰/۲	-۰/۸۹۹	سبک یکپارچگی
۱/۸۸۷	-۰/۸۸۲			-۰/۵۱۹	-۰/۹۱۹	سبک ملزم
۲/۷۹	-۰/۸۶۸			-۰/۲۱۴	-۰/۸۱۰	سبک مسلط
۱/۶۱۹	-۰/۸۴۷			-۰/۴۲۱	-۰/۶۱۶	سبک اجتنابی
۱/۳۱۳	-۰/۸۱۴			-۰/۴۱۲	-۰/۸۱۲	سبک مصالحه

جدول ۴. ماتریس همبستگی پیرسون بین کیفیت زندگی زناشویی با سبک های حل تعارض

سبک یکپارچگی	سبک ملزم	سبک مسلط	سبک اجتنابی	سبک مصالحه	کیفیت زندگی زناشویی
۱	-۰/۲۵	-۰/۱۵	-۰/۲۶	-۰/۱۸۸	سبک یکپارچگی
	۱	-۰/۳۴۸	-۰/۴۱۱	-۰/۴۱۲	سبک ملزم
		۱	-۰/۵۵۸	-۰/۲۵۵	سبک مسلط
			۱	-۰/۲۶۵	سبک اجتنابی
۱	-۰/۲۵۶	-۰/۲۹۵	-۰/۴۱۱	-۰/۴۱۲	سبک مصالحه
-۰/۱۹۹	-۰/۲۳۳	-۰/۲۵۵	-۰/۳۵۸	-۰/۳۰۵	کیفیت زندگی زناشویی

مندرجات جدول ۴ نشان می دهد که ضریب همبستگی و سطح معنی داری بین مؤلفه های سبک حل تعارض عبارت است از بین سبک یکپارچگی و کیفیت زندگی زناشویی ($P < 0/05$)، بین سبک ملزم و کیفیت زندگی زناشویی ($P < 0/05$)، بین سبک مسلط و کیفیت زندگی زناشویی ($P < 0/01$)، بین سبک اجتنابی و کیفیت زندگی زناشویی ($P < 0/01$)، و بین سبک مصالحه و کیفیت زندگی زناشویی ($P < 0/01$)؛ بنابراین بین سبک یکپارچگی، سبک ملزم، سبک مسلط، سبک اجتنابی و مصالحه با کیفیت زندگی زناشویی رابطه مستقیم و معناداری وجود دارد.

برازش مدل رگرسیونی جهت بررسی و ارائه مدل بین کیفیت زندگی زناشویی و سبک های حل تعارض پس از بررسی شاخص های کفايت مدل که در جدول زیر آمده است به ارائه مدل پردازش یافته پرداخته می شود.

جدول ۵. آماره های تحلیل رگرسیون چندگانه و خلاصه مدل رگرسیونی برآشش شده

Mdl	R	ضریب همبستگی R	مریع R (ضریب تعیین)	مریع R اصلاح شده	خطای معیار	سطح معنی داری	F
۱	-۰/۶۰۷	-۰/۳۶۸	-۰/۳۴۴	-۰/۴۶۸	-۰/۰۰۰۱	-۰/۰۰۰۱	۱۵/۶۰۸

پس از تحلیل رگرسیونی کیفیت زندگی زناشویی، نتایج به دست آمده نشان می دهد که همبستگی بین متغیرهای پیش بین و متغیر ملاک برابر با $0/607$ است؛ ضریب تعیین $0/368$ به دست آمده و این مقدار نشان می دهد که درصد تغییرات کیفیت زندگی زناشویی به سبک های حل تعارض مربوط می شود. چون این مقدار درجه آزادی را در نظر نمی گیرد لذا از ضریب تعیین تعديل شده برای این منظور استفاده می شود که آن هم در این آزمون برابر با $0/344$ است. به عبارت دیگر $34/4$ درصد از واریانس متغیر وابسته یعنی کیفیت زندگی زناشویی مربوط به سبک های حل تعارض

است. نتایج تحلیل واریانس (F) برای مدل برازش میزان تأثیرمتغیر وابسته یعنی کیفیت زندگی زناشویی را پیش‌بینی و تبیین می‌کند. به عبارت بهتر، مدل تبیینی بر اساس نتایج تحلیل واریانسی معنادار است. در ادامه به منظور بررسی تأثیر متغیر پیش‌بین بر متغیر ملاک از رگرسیون به روش همزمان استفاده شده است.

جدول ۶. آماره‌های سبک حل تعارض در مدل برازش رگرسیونی کیفیت زندگی زناشویی

سطح معنی‌داری	t	ضرایب استاندارد	ضرایب غیراستاندارد		مدل
			Beta	انحراف از استاندارد	
-0/۷۸۵	-0/۲۷۴		۹/۷۸۴	-۲/۶۶۹	مقدار ثابت
-0/۰۰۰۱	۳/۷۵۳	-0/۲۶۸	0/۲۶۳	0/۹۸۸	سبک یکپارچگی
-0/۰۰۰۱	۳/۷۲۵	-0/۲۷۱	0/۲۶۵	0/۹۸۸	سبک ملزم
-0/۰۰۰۱	-5/۱۰۷	-0/۳۶۴	0/۳۰۰	-1/۵۳۳	سبک مسلط
-0/۰۰۱	۳/۲۴۳	-0/۲۳۰	0/۲۱۲	0/۶۸۷	سبک اجتنابی
-0/۰۰۴	2/۹۲۳	-0/۲۱۷	0/۳۱۹	0/۹۳۲	سبک مصالحة

در جدول ۶ ضرایب رگرسیونی استاندارد و غیراستاندارد، سطح معناداری و مقادیر تأثیر متعارض کمتر از ۰/۰۵ می‌باشد بنابراین تمامی سبک‌های حل تعارض تأثیر معناداری بر کیفیت زندگی زناشویی دارند و قابلیت پیش‌بینی کیفیت زندگی زناشویی را دارند. همچنین ضریب استاندارد بتا نشان می‌دهد سبک یکپارچگی در واحد استاندارد ($\beta = 0/268$) از واریانس کیفیت زندگی زناشویی را به صورت مثبت و معنی‌داری پیش‌بینی کند. همچنین سبک ملزم، سبک اجتنابی و سبک مصالحه به ترتیب با مقادیر بتای استاندارد ($\beta = 0/276$ ، $\beta = 0/271$ ، $\beta = 0/230$) و ($\beta = 0/217$) از واریانس کیفیت زندگی زناشویی را به صورت مثبت را به صورت معکوس و معناداری تبیین کند. بدین معنی اگر سبک مسلط به اندازه یک انحراف استاندارد کاهش پیدا کند کیفیت زندگی زناشویی به اندازه ۰/۳۶۴ واحد افزایش خواهد یافت.

نتیجه‌گیری

پژوهش حاضر با هدف پیش‌بینی کیفیت زندگی زناشویی بر اساس شفقت به خود و سبک‌های حل تعارض زوجین انجام شد. جهت انجام پژوهش با توجه به جامعه آماری، تعداد ۱۴۰ نفر و با استفاده از روش نمونه‌گیری هدفمند انتخاب شدند و سپس با استفاده از پرسشنامه‌های کیفیت زندگی زناشویی فرم تجدیدنظر شده (RDAS)، مقیاس شفقت خود نف (۲۰۰۳) و سبک‌های حل تعارض رحیم (۱۹۸۳) مورد ارزیابی قرار گرفته و پس از تکمیل پرسشنامه‌ها، با استفاده از نرم‌افزار SPSS، یافته‌های مربوط به هر فرضیه مورد ارزیابی قرار گرفته و نتایج نشان می‌دهد که بین متغیرهای پیش‌بین (سبک‌های حل تعارض) و متغیر ملاک (کیفیت زندگی زناشویی) رابطه‌ی معنی‌دار در سطح ۰/۰۵ وجود دارد، به گونه‌ی ای که سبک‌های یکپارچگی، سبک ملزم، سبک مصالحه و سبک اجتنابی به طور معنادار و مثبت قادر به پیش‌بینی کیفیت زندگی زناشویی بوده‌اند؛ اما سبک مسلط دارای رابطه معکوس با کیفیت زندگی زناشویی بوده و به طور کلی، سبک یکپارچگی با ضریب بتای ۰/۲۶۸، سبک ملزم ۰/۲۷۱، سبک اجتنابی ۰/۲۳۱ و سبک منفی و معناداری قادر به تبیین کیفیت زندگی زناشویی می‌باشند. بر اساس یافته‌های مصالحه ۰/۲۱۷ توان تبیین کیفیت زندگی زناشویی را دارند؛ اما سبک مسلط با ضریب بتای -0/۳۶۴ به طور منفی قابلیت تبیین کیفیت زندگی زناشویی را دارد. نتایج این فرضیه با پژوهش‌های موسوی (۱۳۹۶)، محسن زاده، کشاورز افشار، جهان بخشی و حاج حسینی (۱۳۹۴)، واگنر، پریرا مسمان، اسچرین و سنتنارو لواندوسکی^۱ (۲۰۱۹)، پرون-مک گاورن و همکاران (۲۰۱۴)، همخوانی دارد. آنان در پژوهش‌های خود اثبات کردند که رفتارهای نگهدارنده در تعامل با همسر و اتخاذ شیوه مناسب در حل تعارض‌های زناشویی ضامن کیفیت و ثبات زناشویی زوجین تلقی می‌شود. در تبیین این یافته می‌توان گفت که شیوه‌های نامناسب حل تعارض یکی از عوامل مهم بروز روابط نامناسب زناشویی و کیفیت پایین زندگی زناشویی است (کریمی و همکاران، ۱۳۹۳). با توجه

¹. Wagner , Pereira Mosmann, Scheeren &Centenaro Levandowski

به تأثیر منفی سبک مسلط بر کیفیت زندگی زناشویی شخص استفاده کننده از سبک مسلط سعی دارد با رفتار آمرانه و با استفاده از اعمال قدرت به خواسته‌هایش برسد، بدون اینکه برای دیگران اهمیتی قائل شود و درنتیجه باعث وخیم‌ترشدن تعارض می‌شود، زیرا در یک رابطه‌ی زناشویی زوجین انتظار دارند که در بدء بستان‌های خود در زمینه عشق، محبت، روابط جنسی، پول زمان با هم بودن احساس تعادل کنند، بنابراین زمانی که آن‌ها احساس کنند که داده‌ها بیش‌تر از به ستانده‌هاست احساس نابرابری می‌کنند و این احساس باعث می‌شود که روابط زناشویی آشفته گردد و درنهایت به کیفیت پایین زندگی زناشویی منجر خواهد شد. فردی که از سبک یکپارچه استفاده می‌کند در روابط زناشویی به نگرانی‌های همسر خود بسیار اهمیت می‌دهد و همواره در تعاملات زناشویی مشارکت و ابراز وجود را در اولویت تعامل با همسر خود قرار می‌دهد بنابراین تعارض با توجه تفاوت‌ها و جستجوی راه حل جدید بهصورت سازنده رفع می‌شود درنهایت در روابط زناشویی و زندگی زناشویی یک وضعیت برندۀ برندۀ پیش می‌آید. فردی که از سبک ملزم شده در تعارض‌های خود با شریک زندگی استفاده می‌کند همواره برای همسر خود آنچنان اهمیت قائل است که شاید در مورد خود چندان اهمیتی قائل نباشد بنابراین او همواره به دنبال راضی کردن طرف مقابل است که در روابط زناشویی همیشه برگ برندۀ را به همسر خود خواهد داد. فردی که از سبک اجتنابی استفاده می‌کند بیشتر تمایل دارد در زندگی زناشویی حالت کناره‌گیری در پیش بگیرد، فرد با خون سردی و مسئولیت را به دیگران واگذار کردن سعی می‌کند فضای زندگی خود را آرام نگه دارد و این افراد هم ویژگی‌هایی که دارند از بسیاری از مشکلات همواره چشمپوشی می‌کنند. افرادی هم که از سبک مصالحه استفاده می‌کنند سعی می‌کنند در زندگی با همسر خود در حل مسائل و امور زندگی بهصورت مشارکتی کار کنند و از هرگونه رقابت و عدم ابراز وجود خودداری نمایند. از سویی افرادی که از شیوه‌ی مصالحه گرانه استفاده می‌کنند، معمولاً به انتظارها و نیازهای بین خود و دیگری توجه می‌کنند و به تقسیم امتیازها بین طرفین اهمیت می‌دهند. بر اساس مبانی نظری وجود تعارض در روابط نزدیک، تهدیدی برای کیفیت روابط محسوب می‌شود. از سویی تعارض، بخش جدایی ناپایذیر روابط شری است و از آن گریزی نیست. با این حال، از آنجاکه بشر موجودی هوشمند است می‌تواند با خلق شیوه‌های سازنده برای حل تعارضات و مسائل بین فردی، تجربه روابط لذتبخش و صمیمانه را برای خود ممکن سازد. بنابراین تنها در قبال سبک حل تعارض است که می‌تواند کیفیت زندگی زناشویی خود را بالا ببرد.

در حیطه‌ی نظری، این پژوهش را می‌توان تلاشی هرچند مقدماتی و کوچک در جهت گسترش بدنۀ دانش موجود و روشن کردن نقش سبک‌های حل تعارض بر کیفیت زندگی زناشویی دانست. نتایج نشان داد که سبک‌های حل تعارض تأثیر معناداری در کیفیت زندگی زناشویی دارد و افراد دارای سبک‌های حل تعارض بالا سطح بالایی از ارتباط و تعامل با همسر و شریک زندگی خود برقرار می‌کنند، پذیرش بالایی نسبت به همسر خود دارند و استقلال و خودنمختاری بیشتری به همسر خود می‌دهند بنابراین تعاملات سازنده و ارتباطات مطلوب همواره در کیفیت زندگی زناشویی آنان مؤثر می‌باشد. در عرصه عمل، یافته‌های این پژوهش می‌تواند اطلاعات مهمی برای روانشناسان و مشاوران و همچنین نهادها و دستاندرکاران سیاست‌گذاری سلامت جامعه و عame مردم داشته باشد تا در سیاست‌های خود راهبردهایی را برای افزایش سلامت روان جامعه لحاظ نمایند و بتوانند باعث ترویج سبک‌های مطلوب حل تعارض شوند. با توجه به اینکه آزمودنی‌های این پژوهش را دانشجویان متأهل دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران جنوب تشکیل داده‌اند، نتایج آن را نمی‌توان به دانشجویان سایر دانشگاه‌ها و سایر اقشار و سنین تعمیم داد. در این مطالعه، آزمودنی‌ها مورد مصاحبه و ارزیابی بالینی قرار نگرفتند و برای جمع‌آوری داده‌ها از ابزارهای خود گزارشی استفاده شده است؛ بنابراین نتایج پژوهش حاضر همچون بسیاری از پژوهش‌های دیگر به دلیل استفاده از پرسشنامه و ابزارهای خود گزارشی، ممکن است بجای رفتار واقعی، شرکت‌کنندگان را به استفاده از شیوه‌های مبتنی بر کسب تأیید اجتماعی و اجتناب از بدنامی مربوط به عدم کفایت فردی ترغیب کرده باشد. درنتیجه، باید در استفاده از تفسیر یافته‌های پژوهشی احتیاط کرد. نتایج پژوهش حاضر بر اساس گزارش‌های جمعیت دانشجویی عادی و بهنجهار به‌دست آمده و قابل تعمیم به افراد نابنده‌جار و جمعیت بالینی نیست. باید در تعمیم آن به جامعه‌های آماری دیگر کمی محتاط بود. از محدودیت‌های این مطالعه می‌توان به تک‌جنس بودن و عدم بررسی زوجین با هم اشاره کرد. با توجه به اینکه برای ارزیابی برآزندگی از روش‌های همبستگی و رگرسیون استفاده شده است، نتیجه‌گیری علت و معلولی باید با احتیاط صورت بگیرد. با توجه به یافته‌های پژوهش مبنی بر پیش‌بینی کیفیت زندگی زناشویی بر اساس

سبک‌های حل تعارض لازم است روانشناسان و مشاوران خانواده در بررسی مشکلات و روابط زناشویی زوجین در کنار سایر عوامل مؤثر دیگر توجه ویژه خود را بر سبک حل تعارض زوجین در زندگی زناشویی معطوف نمایند. همچنین پیشنهاد می‌شود که در مشاوره پیش از ازدواج و بعد از ازدواج آموزش سبک‌های حل تعارض سازنده به زوجین آموزش داده شده و اثرات آن بر کیفیت زندگی زناشویی بررسی شود.

منابع

- آرامش، عبدالجليل (۱۳۹۷). پیش‌بینی کیفیت زندگی زوجین بر اساس تاکتیک‌های حل تعارض و سازگاری زناشویی. بازدهمین کنفرانس بین‌المللی روانشناسی و علوم اجتماعی، تهران، شرکت همايشگران مهر اشراق.
- ارسان ده، فرشته؛ حبیبی، معصومه؛ سلیمانی، آرمان؛ شاکرمی، محمد؛ داورنیا، رضا (۱۳۹۶). تأثیر زوج درمانی گروهی هیجان مدار بر بهبود کیفیت روابط زناشویی و افزایش صمیمیت زوح‌ها. مجله علوم پزشکی زانکو، ۱۸(۵۹)، ۵۹-۶۸.
- آلیس، آبرت و کرافورد، تد (۲۰۰۰). ایجاد رابطه‌ای صمیمانه. ترجمه سمس الدین حسینی و الهام آرامینا (۱۳۹۴). تهران: انتشارات نسل نوادیش.
- آزادی فرد، صدیقه؛ امانی، زبیتا (۱۳۹۵). رابطه‌ی باورهای ارتباطی و سبک‌های حل تعارض با رضایت زناشویی. روانشناسی بالینی و شخصیت، ۱۴(۲)، ۴۷-۵۹.
- ابراهیمی، زهرا (۱۳۹۹). مهارت‌های ضروری برای داشتن روابط عالی: راهنمایی عملی برای تقویت مهارت‌های ارتباطی و مدیریت تعارض در روابط. انتشارات: سخنواران.
- احمدی، خدابخش؛ فتحی آشتیانی، علی؛ نوایی نژاد، شکوه (۱۳۸۴). بررسی عوامل زمینه ای - فردی و ارتباطی - دو جانبه ای مؤثر بر سازگاری زناشویی. خانواده پژوهی، ۱(۳)، ۲۲۱-۲۳۷.
- احمدی، شهلا؛ مرادی، امید (۱۳۹۷). پیش‌بینی سازگاری زناشویی بر اساس مولفه‌های سلامت روان‌شناختی و خودشفقت‌ورزی در زوجین شهرستان بوکان. فصلنامه زن و مطالعات خانواده، ۱۱(۴۱)، ۵۵-۶۳.
- احمدی، محمدسعید و نوری، حمید (۱۳۹۶). تعارضات زناشویی (مفاهیم و راهبردهای عملی برای پیشگیری و درمان). انتشارات: سایلان.
- احمدیان، فاطمه؛ حقایقی، سید عباس (۱۳۹۹). مدل رابطه‌ای نارضایتی جنسی و کیفیت زندگی در افراد مبتلا به چاقی با توجه به نقش واسطه‌ای صمیمیت زناشویی. مجله علمی پژوهشی دانشگاه علوم پزشکی شهید صدوقی بزد، ۲۸(۱)، ۲۰۲-۲۳۷.
- اسدی شیشه‌گران، سارا؛ قمری، حسین؛ شیخ‌الاسلامی، علی. (۱۳۹۵). تأثیر آموزش مهارت‌های ارتباطی بر سبک‌های حل تعارض سازنده و غیر سازنده در نامزدها. دو فصلنامه مشاوره کاربردی، ۶(۱)، ۸۸-۷۷.
- اولسون دیوید؛ دفرین جان؛ اولسون، ایمی. (۱۹۸۷). مهارت‌های ازدواج و ارتباط زناشویی کارآمد. ترجمه: بحیرایی، احمد رضا؛ فتحی نادر. ۱۳۹۷. تهران: روان‌شناسی و هنر.
- باگاروزی، دنیس (۱۹۸۷). بهبود بخشی صمیمیت در ازدواج. ترجمه سید‌محمد رضا رضازاده و سید‌سعید پورنگاش. تهران: دانشگاه الزهراء (س).
- بخیاری‌سعید، بهرام؛ خورستندی، فاطمه؛ زرجوش، محدثه؛ بهناوند، مسلم؛ طاهری‌کندر؛ حجت (۱۳۹۹). روان‌شناسی خانواده و ازدواج: آشنایی با مجموعه مهارت‌ها، فنون، انواع زوج‌درمانی، خانواده‌درمانی و فرزندپروری. انتشارات: صالحیان.
- برنستاین فیلیپ اچ؛ برnestاین مارسی. (۱۹۹۸). روش‌های درمان مشکلات زناشویی، ترجمه تو زنده جانی حسین، کمال پور نسرین. ۱۳۸۰. مشهد، نشر مرندیز.
- بهرامیان، جاسم؛ بهرامیان، سمانه. (۱۳۹۳). نقش سخت رویی روان‌شناختی و بخشش در پیش‌بینی سازگاری زناشویی. کنگره بین‌المللی فرهنگ و اندیشه دینی، قم، مرکز راهبری مهندسی فرهنگی شورای فرهنگ عمومی استان بوشهر.
- پاتو، مژگان؛ حقیقت، فرشته؛ حسن آبادی، حمید رضا. (۱۳۹۳). بررسی نقش کیفیت ارتباط زناشویی در پیش‌بینی بهزیستی ذهنی و شادکامی دانشجویان. دو فصلنامه علمی مطالعات زن و خانواده، ۲(۱)، ۲۴-۷.
- پیرزاده، میلاد؛ بنی سی، پریناز؛ وطن خواه، حمید رضا (۱۳۹۸). پیش‌بینی نگرش به خیانت زناشویی بر اساس رضایت جنسی، کیفیت روابط زناشویی و رضایت زناشویی زنان متأهل جوان. پیشرفت‌های نوین در علوم رفتاری، ۴(۳۹)، ۳۲-۱۶.

- جعفری‌نژاد، کامران؛ رضایی‌آقاجان، مریم؛ نجابتیان، مریم؛ مرادی، محمدراضی؛ مه‌کام، رضا؛ عابدینی، مطهره و اعظم‌رامپناه، ناهید (۱۳۹۹). مشاوره و روان‌شناسی خانواده. انتشارات: اندیشه ماندگار.
- چاپمن گری‌دی. (۱۹۹۰). راه حل‌های عاشقانه. ترجمه سیمین موحد. (۱۳۹۹). تهران، ویدا.
- چاپمن، گری‌دی. (۲۰۰۹). پنج زبان عشق. مترجمه سحر مهرابی. (۱۳۹۹). انتشارات: آزمدخت.
- حسینی نسب، سید داورد؛ بدربی گرگری، رحیم؛ قائمیان اسکوبی، آیسان. (۱۳۸۸). رابطه ویژگی‌های شخصیتی و سبک‌های حل تعارض بین فردی با سازگاری زناشویی دانشجویان متاهل دانشگاه آزاد اسلامی واحد تبریز. *تحقیقات مدیریت آموزشی*، ۱ (۲)، ۷۸-۵۷.
- حقیقی، حمید؛ زارعی، اقبال؛ قادری، فولاد. (۱۳۹۱). بررسی ساختار عاملی و ویژگی‌های روان‌ستجی پرسشنامه سبک‌های حل تعارض رحیم (ROCI-II) در بین زوجین ایرانی. *فصلنامه مشاوره و روان درمانی خانواده*، ۲ (۱)، ۵۶۲-۵۳۴.
- حیدری، مرضیه. (۱۳۹۵). کیفیت زندگی زناشویی و عوامل مؤثر بر آن. چهارمین کنفرانس ملی توسعه پایدار در علوم تربیتی و روانشناسی، مطالعات اجتماعی و فرهنگی، تهران، موسسه آموزش عالی مهر اروند، مرکز راهکارهای دستیابی به توسعه پایدار.
- حجسته‌مهر، رضا؛ کراپیان، محبوبه؛ شیرالی‌نیا، خدیجه. (۱۳۹۳). نقش واسطه‌ای ادراک رفتارهای فداکارانه همسر در رابطه بین سبک‌های دلبستگی و کیفیت زناشویی. *روانشناسی خانواده*، ۱ (۲)، ۳۱-۴۰.
- خداکرمی، بتول؛ معصومی، سیده زهرا؛ اسدی، رؤیا. (۱۳۹۶). بررسی وضعیت و عوامل مؤثر بر رضایت زناشویی زنان باردار نخست‌زا مراجعت کننده به درمانگاه‌های شهرستان اسدآباد در سال ۱۳۹۴-۹۵. *مجله مراقبت پرستاری و مامایی این‌سینا*، ۱ (۲۵)، ۵۲-۵۹.
- خواجه، امیرحسام؛ بهرامی، فاطمه؛ فاتحی زاده، مریم السادات؛ عابدی، محمدرضاء؛ سجادیان، پریناز. (۱۳۹۲). اثربخشی آموزش شادمانی به روش شناختی-رفتاری بر کیفیت زندگی زناشویی مردان و زنان متأهل. *دانش و پژوهش در روان‌شناسی کاربردی*، ۱ (۱۴)، ۲۱-۱۱.
- ذکری، فاطمه؛ صفاریان طوسی، محمدرضاء؛ نجات، حمید. (۱۳۹۸). بررسی نقش تعديل کننده شفقت خود در رابطه ناگویی هیجانی با دل‌زدگی زناشویی در زنان ناسازگار. *فصلنامه تعالی و مشاوره روان درمانی*، ۸ (۶۴)، ۵۲-۵۶.
- راجرز، کارل. (۲۰۰۰). هنر انسان شدن (روان درمانی از دیدگاه یک درمانگر). ترجمه مهین میلانی (۱۳۹۹). انتشارات: نشر نو.
- رجی، غلامرضا؛ کاوه فارسانی، ذبیح‌اله؛ امان‌الهی، عباس و خجسته‌مهر، رضا (۱۳۹۷). *شناسایی مؤلفه‌های کیفیت زناشویی زوج‌ها*: یک پژوهش کیفی. *مجله تحقیقات کیفی در علوم سلامت*، ۷ (۲)، ۱۸۷-۱۷۲.
- رحیمیان بوگر، اسحاق؛ بشارت، محمدعلی. (۱۳۹۱). تأثیر برنامه کاهش استرس به هشیاری محور گروهی بر شدت فیروzmیالزی. *دوفصلنامه روانشناسی معاصر*، ۱۴، ۲۸-۱۵.
- rstmi، مهدی؛ قرلسفلو، مهدی؛ محمدو، هادی و قربانیان، الهام (۱۳۹۴). پیش‌بینی سلامت روانی بر مبنای شفقت خود، هویت و خودشناسی دانشجویان. *فصلنامه تعالی و مشاوره روان درمانی*، ۴ (۱۵)، ۴۴-۳۰.
- ریدلی جین؛ کرو، مایکل. (۲۰۰۰). زوج درمانی کاربردی با رویکرد سیستمی- رفتاری. ترجمه موسوی، اشرف السادات. (۱۳۹۷). تهران: نشر مهر کاویان.
- سعیدی، مهری (۱۳۹۸). تعارضات زناشویی در زنان در آستانه طلاق. انتشارات: ستجش و دانش.
- سیدان، فریبا (۱۳۹۷). زنان و کیفیت زندگی: با نگاهی به کیفیت زندگی زنان در شهر. انتشارات: تیسا.
- صالحان، جعفر (۱۳۹۹). سلوک با همسر: نه حرف من، نه حرف تو، حرف خدا. ناشر: ترااث.
- طلالی، محمدعلی؛ اعتمادی، عذر؛ بهرامی، فاطمه؛ فاتحی زاده، مریم؛ جزایری، رضوان السادات و فاطمی، سید محسن (۱۳۹۷). واکاوی پدیدارشناختی عوامل مؤثر بر کیفیت زندگی زناشویی اسرای جنگی: یک مطالعه کیفی. *فصلنامه مطالعات روانشناسی بالینی*، ۸ (۳)، ۶۴-۲۷.
- طهرانی آزاد، لیلا؛ مجتبایی، مینا (۱۳۹۸). روابط ساختاری بین رضایت زناشویی و حل تعارض بر اساس نقش میانجیگر سرمایه‌های روان‌شناسی زوج‌ها. *فصلنامه روان‌شناسی کاربردی*، ۱۳ (۳)، ۴۷۵-۴۹۶.
- عزیزپور پریوش؛ صفرزاده، سحر (۱۳۹۵). نقش تعديل کننده ادراک انصاف و رفتارهای فداکارانه در رابطه صمیمیت با همسر و کیفیت زناشویی، خانواده پژوهی، ۱۲ (۴۷)، ۴۱۱-۳۹۱.
- غلامعلیان، فهیمه؛ احمدی، سید احمد؛ باغبان، ایران. (۱۳۸۷). کیفیت زندگی زناشویی، تازه‌های روان درمانی، ۵۰-۴۹، ۷۳-۵۹.

- فروغی، علی اکبر؛ خانجانی، سجاد؛ رفیعی، سحر؛ طاهری، امیرعباس (۱۳۹۸). شفقت به خود: مفهوم‌بندی، تحقیقات و مداخلات (مروری کوتاه). مجله روانشناسی و روانپژوهی شناخت، ۶ (۶)، ۷۷-۸۷.
- فشنگچی، آزیتا؛ بستان، نبی (۱۳۹۶). رابطه کیفیت زندگی با تعارض زناشویی زوجین در بین معلمان زن. نهمین کنفرانس بین‌المللی روانشناسی و علوم اجتماعی، تهران.
- فهیم دانش، فریماه؛ نوفرستی، اعظم (۱۳۹۸). پیش‌بینی رضایت زناشویی بر اساس بخشش، خوش بینی و شفقت به خود. هفتمین کنگره انجمن روانشناسی ایران، تهران، انجمن روانشناسی ایران.
- فیتس‌جرالد، جنیفر (۲۰۱۱). تعارض‌ها و هیجان‌ها در زوجین. ترجمه سارا باقری، سعیده محمودی، رؤیا خانعلی‌لو، عبدالرزاق موسی‌نتاج (۱۳۹۸). انتشارات: استاد نتاج.
- قاسمی، مریم؛ حسینی، سعیده السادات (۱۳۹۸). بررسی رابطه تعارضات زناشویی با کیفیت زندگی در زوجین معتقد به اینترنت شهر کرمانشاه. پنجمین کنفرانس ملی نوآوری‌های اخیر در روانشناسی، کاربردها و توانمندسازی با محوریت روان‌درمانی، تهران، دانشگاه شمس گنبد و با حمایت انجمن‌ها و گروه‌های آموزشی دانشگاه‌های کشور.
- قرلباش، مریم؛ احمدی، سعید و حامدی، اعظم (۱۳۹۵). تعارضات زناشویی. انتشارات: سخنواران.
- قرلسفلو، مهدی؛ جزلبری، رضوان السادات؛ بهرامی، فاطمه؛ محمدی، رحمت الله (۱۳۹۴). سبک‌های زوجی و شفقت خود به عنوان پیش‌بین‌های رضایت زناشویی. مشاوره کاربردی، ۵ (۲): ۹۶-۷۹.
- کریون نوسیام، مارتا و سن، آمارتیا (۲۰۱۰). کیفیت زندگی. ترجمه حسن فشارکی (۱۳۹۷)، انتشارات: شیرازه کتاب‌ما.
- گرم، کریستوفرکی (۲۰۰۹). شفقت خود از مسیر به هشیاری: رهایی از افکار و هیجانات مخرب. ترجمه مهدی رضا سرافراز، حمیدرضا عبدالشاهی (۱۳۹۸)، انتشارات: بینش نو.
- گلادینگ، ساموئل (۲۰۰۰). خانواده‌درمانی: نظریه، تاریخچه و کاربرد، ترجمه فرشاد بهاری. (۱۳۹۰)، تهران: ترکیه، آزمایش.
- گلاسر، ویلیام؛ گلاسر کارولین (۲۰۰۰). ازدواج بدون شکست؛ به هم رسیدن و با هم ماندن. ترجمه سمیه خوش نیت و هدی برازنده (۱۳۹۸)، تهران، فرا انگیزش.
- گلاسر، ویلیام و گلاسر، کارلین (۲۰۱۳). ازدواج بدون شکست: حل معماه ازدواج "یک راهنمای عملی و آموزنده برای روابط مهرآمیز، پرورش دهنده و ماندگار". ترجمه زهره مرصوص (۱۳۹۹)، انتشارات: شیرمحمدی.
- گلدنبرگ، اینه؛ گلدنبرگ، هبرت (۲۰۰۰). خانواده درمانی، ترجمه: حسین شاهی‌برواتی حمیدرضا؛ نقش‌بندی سیامک؛ راجمند، الهام. (۱۳۹۵). تهران: نشر روان.
- لواسانی، فهیمه؛ محمدی‌مقدم، قربانعلی؛ مونابی، فرشته؛ عاطف وحید، محمد‌کاظم؛ حسن‌آبادی، حسین و محمدپور، احمدرضا (۱۳۹۲). مدیریت تعارض همسران. مشهد، آهنگ قلم.
- مبارکی، فرزانه، عربزاده، علی و توان، صفرعلی (۱۳۹۶). زناشویی موفق. انتشارات: بشکوه.
- محمدی بوزیاش کنده شعله لیوارجانی، فاطمه و حسینی نسب، داود (۱۳۹۷). تحلیل کانونی رابطه خوددلسوزی با خودآگاهی هیجانی در میان دانشجویان علوم پزشکی. راهبردهای آموزش در علوم پزشکی (۱۱)، ۱۲۸-۱۲۱.
- ملکی، ق؛ ذبیح زاده، ع؛ پنانی، ل؛ رشیدی، م و باقریم (۱۳۹۳). تاکتیک‌های حل تعارض در انواع سبک‌های دلیستگی زوجین. ۸ (۳۱)، ۸۷-۷۷.
- موسوی، سیده فاطمه (۱۳۹۶). ابعاد کیفیت زناشویی: بررسی پیش‌بینی کننده‌های مؤلفه‌های تعامل و شیوه‌های حل تعارض زناشویی. مشاوره کاربردی، ۷ (۱)، ۱۰۰-۸۱.
- موسوی، سید فاطمه. (۱۳۹۷). نقش تعهد شخصی، اخلاقی و ساختاری به ازدواج در پیش‌بینی توافق، رضایت و انسجام زناشویی، رویش روان‌شناسی، ۷ (۱)، ۱۱۰-۹۳.
- موسوی، سید فاطمه. (۱۳۹۶). نقش عملکرد خانواده (مبتنی بر الگوی مک‌مستر) در پیش‌بینی نگرش‌های صمیمانه و توافق زوجین در خانواده‌های شهر قزوین، مشاوره و روان‌درمانی خانواده، ۱۰ (۳)، ۴۱۸-۴۰.

- موسوی، سیده فاطمه (۱۳۹۵). بررسی تعاملات، سبک‌های حل تعارض و کیفیت زناشویی؛ تحلیل روند مبتنی بر سن و طول مدت ازدواج. *فصلنامه فرهنگی تربیتی زنان و خانواده*، ۱۰(۳۴)، ۵۰-۲۵.
- مؤمنی، فرشته؛ شهیدی، شهریار؛ موتابی، فرشته و حیدری، محمود (۱۳۹۲). ویژگی‌های روانسنجی نسخه فارسی مقیاس خود شفقت ورزی. *روانشناسی معاصر*، ۸(۲)، ۴۰-۲۷.
- نف، کریستین و گرمر، کریستوفرکی. (۲۰۰۳). شفقت به خود: خلع سلاح سرزنش‌گر درون: بزنامه درمانی شفقت به خود توجه آگاهانه روشی معتبر برای پذیرش خویش، توانمندسازی درون و شادکامی: (کتاب تمرین). ترجمه علی‌اکبر فروغی، مجاهد همتیان و محسن محمدپور (۱۳۹۸)، انتشارات: ابن سينا.
- نوری امامزاده، حمیدرضا و پهلوان، آذین (۱۳۹۵). بررسی نقش صفت شخصیتی شفقت با خود در پیش‌بینی تعهد و صمیمت زناشویی. *کنفرانس جهانی روانشناسی و علوم تربیتی، حقوق و علوم اجتماعی در آغاز هزاره سوم*.
- نوری، حمیدرضا (۱۳۹۶). شفقت و ذهن آگاهی: نگاهی نو به چالش‌های زندگی. *انتشارات: کیان افزار*.
- همدانی، فرشته و شریفی اصفهانی، محمود (۱۳۹۸). پیش‌بینی رضایت زناشویی بر اساس شفقت خود در زنان متأهل شاغل در ادارجات دولتی شهر اصفهان در سال ۹۷. چهارمین کنفرانس بین‌المللی پژوهش‌های نوین در حوزه علوم تربیتی و روانشناسی و مطالعات اجتماعی ایران، دبیرخانه دائمی کنفرانس.
- ورعی، پیام. مددوحی، زهرا و میرشمی، زهرا (۱۳۹۹). پیش‌بینی رضایت زناشویی بر اساس سپاسگزاری، کیفیت خواب و خودشفقت ورزی در پرستاران زن. دومین کنگره تازه‌یافته‌ها در حوزه خانواده، بهداشت روان، اختلالات، پیشگیری و آموزش، تهران- دانشگاه علامه طباطبائی، دانشگاه ادبیان.
- الیری دانیل؛ هیمن ریچارد؛ جانگسماء، آرتور، ای. (۲۰۱۰). راهنمای گام به گام درمان مشکلات زناشویی (طرح‌های مدون زوج‌درمانی). ترجمه کیمیابی علی و باقیان‌نژاد، زهرا. ۱۳۹۶. انتشارات: رشد.
- بیزان‌بناء، محمدعلی؛ حضرتی ویری، اصغر؛ کیانی ستار؛ اشرف‌آبادی، مسعود. (۱۳۹۱). نقش سبک‌های حل تعارض والدین و سازگاری اجتماعی و شیوه‌های حل مسأله اجتماعی فرزندان. *فصلنامه علمی - پژوهشی*، ۱۲(۴۷)، ۲۷۹-۲۶۷.
- یوسفی، ناصر (۱۳۹۰). بررسی شاخص‌های روان‌سنجی مقیاس کیفیت زناشویی، فرم تجدیدنظر شده (RDAS) پژوهش‌های روان‌شناسی بالینی و مشاوره‌های (۲)، ۱۸۳-۲۰۰.
- یوسفی، ناصر؛ کریمی پور، بنت‌الهدا؛ امانی، احمد (۱۳۹۶). اثربخشی مشاوره پیش از ازدواج با برنامه مراقبت زوجین «CARE» بر انتظارات زناشویی و باورهای ارتباطی افراد در شرف ازدواج. *مشاوره و روان‌درمانی خانواده*، ۱۹(۱)، ۲۳۶-۲۱۷.
- Ahu, S. (2012). Relationships among Marital Equity, Communication, Conflict-Coping Style and Marital Satisfaction in Korean Couples and International Couples. *Asia-Pacific Journal of Business Venturing and Entrepreneurship*, 7(2), 215-225.
  - Baer, R. A. (2010). Self-compassion as a mechanism of change in mindfulness and acceptance based treatments. In R. A. Baer (Ed.), *Assessing mindfulness & acceptance processes in clients* (pp. 135–154).
  - Barnard, L. K., & Curry, J. F. (2011). Self-compassion: Conceptualizations, correlates, & interventions. *Review of general psychology*, 15(4), 289.
  - Basharpoor, S., Khanjani, S., & Foroghi, A. (2017). Predict to self-injury behavior in men with borderline personality disorder based on their levels of distress tolerance and selfcompassion. *Journal of Shahrekord University of Medical Sciences*, 18(6), 102- 114.
  - Bradbury, T., Fincham, F., Beach, S. (2000). Research on the nature and determinants of marital satisfaction: A decade in review. *Journal of Marriage and Family*, 62, 964-980.

- Braun, T.D., Park, C.L., & Gorin, A. (2016). Selfcompassion, body image, and disordered eating: A review of the literature. *Body image*, 17, 117-131
- Busby, D. M., Christensen, C., Crane, D., Larson, J. H. (1995). A revision of the dyadic adjustment scale for use with distressed and nondistressed couples: Construct hierarchy and multidimensional scales. *Journal of Marital and Family Therapy*, 21 (3), 289-308.
- Chu, X.Y., Fan, C.Y., Liu, Q.Q., Zhou, Z.K. (2018). Cyberbullying victimization and symptoms of depression and anxiety among Chinese adolescents: Examining hopelessness as a mediator and self-compassion as a moderator. *Computers in Human Behavior*, 86, 377-386.
- Cleare, S., Gumley, A., & O'Connor, R.C. (2019). Self-compassion, self-forgiveness, suicidal ideation, and self-harm: A systematic review. *Clinical psychology & psychotherapy*, 26(5), 511-530.
- Foroughi, A., Khanjani, S., Asl, E.M. (2019). Relationship of Concern About Body Dysmorphia with External Shame, Perfectionism, and Negative Affect: The Mediating Role of SelfCompassion. *Iranian Journal of Psychiatry and Behavioral Sciences*, 13(2), 1-13.
- Germer, C. (2009). The mindful path to self-compassion: Freeing yourself from destructive thoughts and emotions: Guilford Press.
- Gilbert, P., & Procter, S. (2006). Compassionate mind training for people with high shame and self-criticism: Overview and pilot study of a group therapy approach. *Clinical Psychology & Psychotherapy: An International Journal of Theory & Practice*, 13(6), 353-379.
- Gilbert, P., Clarke, M., Hempel, S., Miles, J.N., Irons, C. (2004). Criticizing and reassuring oneself: An exploration of forms, styles and reasons in female students. *Br Journal Clin Psychol*, 43(Pt 1), 31-50.
- Gilbert, P., Irons, C. (2005). Focused therapies and compassionate mind training for shame and self-attacking. *Compassion: Conceptual Res Use Psychother*, 263-325.
- Gilbert, P. (2009). Introducing compassion-focused therapy. *Advances in psychiatric treatment*, 15(3), 199-208.
- Hasking, P., Boyes, M.E., Finlay-Jones, A., McEvoy, P.M., & Rees, CS. (2019). -Common pathways to NSSI and suicide ideation: the roles of rumination and self-compassion. *Archives of Suicide Research*, 23(2), 247-260
- Henry, J. A., & Parthasarathy, R. (2010). Assessment of marital and family expectations of a group of Urban single young adults. *Indian Journal of Psychological Medicine*, 32(1), 42-48.
- Hollist, C.S., & Miller, R.B. (2005). Perceptions of attachment style and marital quality in midlife marriage. *Family Relations*, 54, 46-58.
- Hollis-Walker, L., & Colosimo, K. (2011). Mindfulness, self-compassion, and happiness in nonmeditators: A theoretical and empirical examination. *Personality -and Individual differences*, 50(2), 222-227.
- Jacobson, E.H.K., Wilson, K.G., Kurz, S. & Kellum, K.K. (2018). Examining SelfCompassion in Romantic Relationships. *Journal of Contextual Behavioral Science*, 8, 69-73.
- Jennings, L. K., & Philip Tan, P. (2014). Self-compassion and life satisfaction in gay men. *Psychological Reports*, 115(3), 888-895.
-

- Jiang, Y., You, J., Zheng, X., & Lin, M.P. (2017). The qualities of attachment with significant others and self-compassion protect adolescents from non suicidal self-injury. *School psychology quarterly*, 32(2), 143-152.
- Korner, A., Coriou, A., Copeland, L., Gomez-Garibello, C., Albani, C., Zenger, M., et al. (2015). The Role of Self-Compassion in Buffering Symptoms of Depression in the General Population. *Plos One*, 10(10), 1-14.
- Leary, M.R., Tate, E.B., Adams, C.E., Allen, A.B., Hancock, J. (2007). Selfcompassion and reactions to unpleasant self-relevant events: the implications of treating oneself kindly. *Journal Pers Soc Psychol*, 92(5), 887-904.
- Lee, J Y. (2015). The Relationship between Insecure Attachment Style and Marital Satisfaction of Married Women: The Mediation Effect of Basic Psychological Needs Satisfaction and Negative Conflict Resolution Strategy. *Korea Journal of Counseling*, 16(1), 251-264.
- MacBeth, A., & Gumley, A. (2012). Exploring compassion: A meta-analysis of the association between self-compassion and psychopathology. *Clinical psychology review*, 32(6), 545-552
- Makhanova, A., McNulty, J. K., Eckel, L. A., Nikonova, L., & Maner, J. K. (2018). Sex differences in testosterone reactivity during marital conflict. *Journal Hormones and Behavior*, 105: 22-27.
- Maleki, A., Veisani, Y., Aibod, S., Azizifar, A., Alirahmi, M., & Mohamadian, F. (2019). Investigating the relationship between conscientiousness and self-compassion with marital satisfaction among Iranian married. *Journal of Education and Health Promotion*, 8(1), 1-15.
- Marsh, IC., Chan, S.W., & MacBeth, A. (2018). Selfcompassion and psychological distress in adolescents—a meta-analysis. *Mindfulness*, 9(4), 1011-1027.
- Mazuchovan, L., Kelcíkova, S., Dubovicka, Z. (2018). Measuring Women's Quality of Life During Pregnancy. *Kontakt*, 20(1), 31-36.
- Mikulincer, M., & Shaver, P.R. (2007). Boosting attachment security to promote mental health, prosocial values, and inter-group tolerance. *Psychological inquiry*, 18(3), 139-156.
- Muris, P., Petrocchi, N. (2017). Protection or vulnerability? A meta-analysis of the relations between the positive and negative components of self-compassion and psychopathology. *Clinical psychology & psychotherapy*, 24(2), 373-83
- Neff, K.D., Hsieh, Y.P., & Dejitterat, K. (2005). Selfcompassion, achievement goals, and coping with academic failure. *Self and identity*, 4(3), 263-287.
- Neff, KD, Kirkpatrick KL, & Rude SS. (2007). Selfcompassion and adaptive psychological functioning. *Journal of research in personality*, 41(1), 139-154.
- Neff, KD. (2011). Self-Compassion, Self-Esteem, and Well-Being. *Soc Pers Psychol Compass*, 5(1), 1-12.
- Neff, K. D (2003b). Self-compassion: An alternative conceptualization of a healthy attitude toward oneself. *Self and Identity*, 2(2), 85-101.
- Neff, K. D., & Beretvas, S. N. (2013). The role of self-compassion in romantic relationships. *Self and Identity*, 12(1), 1-21.
- Neff, K. D., Kirkpatrick, K. & Rude, S. S. (2007). Self-compassion and its link to adaptive psychological functioning. *Journal of Research in Personality*, 41, 139-154.
- Neff, K.D., & Germer, C. (2017). Self-Compassion and Psychological Wellbeing. In J. Doty (Ed.) *Oxford Handbook of Compassion Science*, Chap. 27. Oxford University Press.
- Neff, K.D. (2003a). The development andvalidation of a scale to measure self-compassion. *Self and Identity*, 2, 223-250.

- Neff, K.D. (2009). The role of self-compassionin development: A healthier way to relate to oneself. *Human Development*, 52, 211-214.
- Neff, KD. (2003). Self-compassion: An alternative conceptualization of a healthy attitude toward oneself. *Self Identity*, 2, 85-102.
- Nourbala, F., & Borjali, A., & Nourbala, A. (2013). The interaction effect between "Self-Compassion" "Compassion Focused Therapy".*Daneshvar Medicine*, 20 (104),77-104
- Perrone-McGovern, K M., Oliveira-Silva, P., Simon-Dack, S., Lefdahl-Davis, E., Adams, D., McConnell, J., Howell, D., Hess, R., Davis, A., Gonçalves, F. (2014). Effects of Empathy and Conflict Resolution Strategies on Psychophysiological Arousal and Satisfaction in Romantic Relationships. *Applied Psychophysiology and Biofeedback*, 39(1), 19-25.
- Quek, K., Fitzpatrick, J. (2013). Cultural Values, Self-Disclosure, and Conflict Tactics as Predictors of Marital Satisfaction Among Singaporean Husbands and Wives. *The Family Journal*, 21(2), 208-216.
- Raes, F. (2010). Rumination and worry as mediators of the relationship between self-compassion and depression and anxiety. *Personality and Individual Differences*, 48(6), 757-761.
- Rahim, A. (1983). A Measuer of Styles of Handling Interpersonal Conflict. *Academy of Management Journal*, 26(2), 368-376.
- Rieffe, C., Terwogt, M.M., Petrides, K.V., Cowan, R., Miers, A.C., Tolland, A. (2007). Psychometric properties of the Emotion Awareness Questionnaire for children. *Pers Individ Differ*; 43(1), 95- 105.
- Rios, C.X. (2010). The relationship between premarital expectation and marital satisfaction. Unpublished MA thesis, Department of family and marriage research, Utah state university, Oksana, Utah, 22, (4), 32-34.
- Shweta, D. R. (2017). Marital adjustment among dual career couples in relation to age. *International Journal of Innovative Research in Science*, 6(3), 4389-4392.
- Singh K. (2010). Developing human capital by linking emotional intelligence with personal competencies in Indian business organizations. *Int J Busin Sci Appl Manag*, 5(2), 12-19.
- Szczygieł, D., Buczny, J., Bazińska, R. (2012). Emotion regulation and emotional information processing: The moderating effect of emotional awareness. *Pers Individ Differ*, 52(3), 433-7.
- Thompson, RA., Meyer, S. (2007). Socialization of emotion regulation in the family. *Handbook emotion regul*, 249, 249-68.
- Van Dam, N., Sheppard, SC., Forsyth, JP., & Earleywin, M. (2011). Self-compassion is a better predictor than mindfulness of symptom severity and quality of life in mixed anxiety and depression. *Journal of anxiety disorders*, 25(1), 123-130.
- Wagner, A., Pereira Mosmann, C., Scheeren, P., Centenaro Levandowski, D. (2019). Conflict, Conflict Resolution and Marital Quality. (2019). *Social Psychology*, 29, 320-328.
- Wiegel, D. J., Ballard, R., Doberah, S. (2001). How couples maintain marriages. *Journal of FamilyRelation*, 48(3), 263-270.
- Xavier, A., Pinto-Gouveia, J., & Cunha, M. (2016). The protective role of self-compassion on risk factors for non-suicidal self-injury in adolescence. *School Mental Health*, 8(4), 476- 485.
- Zessin, U., Dickhäuser, O., & Garbade, S. (2015). The relationship between selfcompassion and well-being: A meta-analysis. *Applied Psychology: Health and Well Being*, 7(3), 340-364.

- Zhu, H. (2015). Social support and affect balance mediate the association between forgiveness and life satisfaction. *Soc Indicat Res*, 124(2), 671-81.

فصلنامه ایده های نو در تعلیم و تربیت